

Maa- ja metsätalousministeriön asetus lihantarkastuksesta

TIIVISTELMÄ

Lihantarkastuksesta annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (590/2014), jäljempänä *lihantarkastusasetus*, korvataan kokonaan uudella asetuksella EU:n lihantarkastuslainsäädännön uudistuksen ja elintarvikelain (23/2006) muutoksen (1397/2019) vuoksi.

Asetuksella otetaan käyttöön uuden EU-lainsäädännön mahdollistamat poikkeukset koskien pien-teurastamoissa, pienissä riistan käsittelylaitoksissa sekä poroteurastamoissa suoritettavaa lihantarkastusta. EU:n komissio on hyväksynyt kyseiset poikkeukset.

Asetus tulee voimaan 1.2.2020.

LAINSÄÄDÄNTÖ

EU-lainsäädäntö (14.12.2019 saakka)

Lihantarkastuksesta säädetään eläinperäisten elintarvikkeiden virallisesta valvonnasta säädetyssä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 854/2004, jäljempänä *eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvonta-asetus*, sekä osin myös komission asetuksessa (EY) N:o 2074/2005, jäljempänä *toimeenpanoasetus*.

EU-lainsäädäntö (14.12.2019 alkaen)

Eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvonta-asetus sekä toimeenpanoasetuksen viranomaisia koskevat kohdat kumoutuvat 14.12.2019, josta alkaen lihantarkastukseen sovelletaan EU:n uutta lainsäädäntöä:

- Virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehu-lainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/625, jäljempänä *valvonta-asetus (EU) 2017/625*,
- Lihantuotantoa koskevan virallisen valvonnan suorittamista sekä elävien simpukoiden tuotanto- ja uudelleensijoitusalueita koskevista erityissäännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 nojalla annettu komission delegoitu asetus (EU) 2019/624, jäljempänä *komission delegoitu asetus (EU) 2019/624*,
- Ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläinperäisten tuotteiden virallisen valvonnan suorittamista koskevista yhdenmukaisista käytännön järjestelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 mukaisesti ja komission asetuksen (EY) N:o 2074/2005 muuttamisesta virallisen valvonnan osalta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/627, jäljempänä *komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/627*,

- Virallisten todistusten malleista tietyille eläimille ja tavaroille sekä asetuksen (EY) N:o 2074/2005 ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/759 muuttamisesta näiden todistusmallien osalta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/628, jäljempänä *komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/628*.

Kansallinen lainsäädäntö

Eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvonta-asetuksen vaatimuksia on täydennetty lihantarkastuksesta annetulla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (590/2014). Asetus korvataan uudella asetuksella lihantarkastuksesta, joka täydentää EU:n uutta, 14.12.2019 alkaen sovellettavaa lihantarkastuslainsäädäntöä.

TAUSTA JA MERKITTÄVIMMÄT MUUTOKSET

Uuden lihantarkastusasetuksen taustalla on EU:n lihantarkastuslainsäädännön uudistus. EU:n uutta valvonta-asetusta (EU) 2017/625 ja sen nojalla annettuja komission delegoitua asetusta (EU) 2019/624 sekä komission täytäntöönpanoasetuksia (EU) 2019/627 ja (EU) 2019/628 aletaan soveltaa 14.12.2019.

Lihantarkastusasetuksen (590/2014) korvaaminen kokonaan uudella asetuksella on tarkoituksenmukaista uudesta EU-lainsäädännöstä johtuvien mittavien muutostarpeiden takia. Lihantarkastusasetuksessa on lukuisia viittauksia kumoutuvaan EU-lainsäädäntöön, jotka tulee korvata viittauksilla uuteen EU-lainsäädäntöön. Lisäksi useat lihantarkastusasetuksen säännökset sisältyvät kokonaan tai osittain uusiin komission asetuksiin eikä niitä saa toistaa kansallisessa lainsäädännössä. Tällaisia lihantarkastusasetuksen säännöksiä ovat muun muassa elintarvikeketjutietoihin liittyvät toimenpiteet, virallisen avustajan tehtävät *ante mortem* -tarkastuksessa, ruhojen katkaisu pienteurastamossa ja riistan käsittelylaitoksessa ennen *post mortem* -tarkastusta, poron *post mortem* -tarkastusta koskevat poikkeukset ja tietojen toimittaminen alkutuotannon toimijalle.

Asetuksen uusimisen yhteydessä on terminologia muutettu EU-lainsäädännön mukaiseksi. Tarkastuseläinlääkäriin sijasta käytetään termiä virkaeläinlääkäri ja lihantarkastajan sijasta termiä virallinen avustaja. Uusi terminologia on tarkoitus ottaa käyttöön muussakin elintarvikehygienialainsäädännössä sitä mukaa kun sitä uusitaan.

Osa lihantarkastusasetuksen (590/2014) säännöksistä on luonteeltaan niin yksityiskohtaisia, että ne sopivat paremmin Ruokaviraston ohjeistettaviksi. Siten uuteen asetukseen on otettu vain sellaiset säännökset, jotka on katsottu tarpeen säilyttää velvoittavina ja joiden osalta Ruokaviraston ohjeistus ei olisi riittävä. Tästä syystä uusi asetus on kokonaan pykälämuodossa eikä teknisille liitteille ole tarvetta. Ruokaviraston ohjeistettavia asioita ovat esimerkiksi *ante mortem* -tarkastuksessa hyväksytyjen eläinten merkintä, haju- ja makuaistin testaus, eläinten liikkumisen tarkastus *ante mortem* -tarkastuksen yhteydessä sekä *post mortem* -tarkastuksessa tehtävien laboratoriotutkimusten ja muiden tutkimusten ohjeistus.

Uudessa asetuksessa on otettu huomioon myös laki elintarvikelain muuttamiseksi (1397/2019), jossa muun muassa säädetään alkuperätilalla tehtävän *ante mortem* -tarkastuksen suorittajasta. Asiasta on aiemmin säädetty lihantarkastusasetuksen (590/2014) 7 §:ssä. Lisäksi elintarvikelain 30 §:ssä sääde-

tään, että Ruokavirasto voisi valtuuttaa myös muita kuin viranomaisen palveluksessa olevia eläinlääkäreitä suorittamaan *ante mortem* -tarkastuksia alkuperätilalla. Myös lihantarkastuspäätöstä koskevat elintarvikelain 43 §:n muutos ja 43 a §:n kumoaminen on otettu huomioon asetuksessa.

Lihantarkastusasetuksessa (590/2014) olevia lukuisia viittauksia EU:n lihantarkastuslainsäädäntöön tai muuhun lainsäädäntöön ei ole sisällytetty päivitettyinä uuteen asetukseen. Siten uudessa asetuksessa on pääsääntöisesti vain kansallisia lihantarkastussäännöksiä sekä sellaisia komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 mahdollistamia poikkeuksia, jotka on ilmoitettava (notifioitava) komissiolle ja toisille jäsenvaltioille. Tällaisia säännöksiä ovat pienteurastamoiden enimmäisteurastusmääriä sekä poron ja muun tarhatun riistan lihantarkastusta koskevat erityissäännökset. Säännökset on notifioitu Euroopan komissiolle ja toisille jäsenvaltioille 6.6.2019 (2019/264/FIN). Ilmoitukset löytyvät hakutoiminnolla linkistä <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/fi/>. Koska komissio tai toiset jäsenvaltiot eivät vastustaneet kyseisiä säännöksiä, niiden antamiselle ei ole estettä.

TAVOITTEET JA VAIKUTUKSET

Asetuksen tarkoituksena on ottaa huomioon 14.12.2019 alkaen sovellettava uusi EU-lainsäädäntö ja 1.1.2020 voimaan tuleva elintarvikelain muutos (1397/2019) sekä selkeyttää kansallista lainsäädäntöä.

Asetuksella on otettu käyttöön uuden EU-lainsäädännön mahdollistamat lihantarkastusta koskevat poikkeukset, mikä parantaa elinkeinon toimintamahdollisuuksia. Ruokavirastolle aiheutuu jonkin verran hallinnollista taakkaa ohjeistuksen uusimisessa sekä enimmäisteurastusmäärien korotusten myöntämisessä yksittäisille pienteurastamoille. Myös Lapin aluehallintovirastolle aiheutuu hieman hallinnollista taakkaa ohjeistuksen uusimisessa ja poroteurastamon henkilökunnan lihantarkastuksessa avustamisen sallimisen yhteydessä.

VALMISTELU

Asetusluonnosta valmisteltiin maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä, yhteistyössä Ruokaviraston ja Lapin aluehallintoviraston kanssa. Asetusmuutosta on käsitelty myös elintarvikevalvonnan ja lainsäädännön jaoston alaisessa liha ja lihantarkastus -ryhmässä.

Luonnos oli lausuntokierroksella kesällä 2019. Lausuntoja pyydettiin seuraavilta tahoilta: Aluehallintovirastot, Elintarviketeollisuusliitto ry, Eläinlääkärihygieenikkojen yhdistys ry, Eläinten Terveys, ETT ry, Helsingin yliopisto, eläinlääketieteellinen tiedekunta, elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osasto, Kuluttajat Konsumenterna ry, Lihakeskusliitto ry, Luomuliitto ry, Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK, Maa- ja metsätalousministeriö, LVO, Paliskuntain yhdistys, Ruokavirasto, Sosiaali- ja terveysministeriö, Suomen Elintarviketyöläisten liitto SEL ry, Suomen Eläinlääkäriliitto ry, Suomen kani- ja jyrjäliitto ry, Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto ry, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Metsästäjäliitto, Suomen riistakeskus, Suomen Tarkastuseläinlääkäriyhdistys ry, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Suomen Teurastamoyrittäjät ry ja Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. Lausuntoja saatiin määräaikaan mennessä 10 kappaletta. Asetusehdotusta pidettiin laajalti hyvänä ja kannatettavana.

VOIMAANTULO

Asetus tulee voimaan 1.2.2020.

YKSITYISKOHTAINEN SISÄLTÖ

1 § Soveltamisala

Pykälä vastaa lihantarkastusasetuksen (590/2014) 1 §:ää. EU-lainsäädännön muutosten vuoksi viittaukset eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvonta-asetukseen ja toimeenpanoasetukseen on korvattu viittauksilla komission delegoituun asetukseen (EU) 2019/624 ja komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2019/627.

2 § Määritelmät

Määritelmäpykälässä on otettu huomioon EU-lainsäädännön muutokset. 1 momenttiin on lisätty EU:n uusi valvonta-asetus (EU) 2017/625. Lisäksi viittaukset eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvonta-asetuksen ja toimeenpanoasetuksen määritelmiin on poistettu ja niiden sijaan viitataan komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 määritelmiin. Pykälässä ei enää mainita elintarvikehygieniasta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 852/2004 eikä elintarvikkeiden alkutuotannosta annettua maa- ja metsätalousministeriön asetusta (1368/2011), koska kyseisten asetusten määritelmiä ei käytetä asetuksessa.

2 momentissa ollutta lihantarkastuksen määritelmää on muutettu paremmin vastaamaan EU-lainsäädäntöä. Siten lihantarkastus kattaa *ante mortem* ja *post mortem* -tarkastukset, mutta ei enää niihin liittyviä tutkimuksia ja toimenpiteitä. *Ante ja post mortem* -tarkastukset on määritelty valvonta-asetuksen (EU) 2017/625 17 artiklassa. *Ante mortem* -tarkastukseen kuuluu myös elintarvikeketjutietojen todentaminen.

Termejä tarkastuseläinlääkäri, lihantarkastaja ja lihantarkastusavustaja ei enää käytetä asetuksessa, joten niiden määritelmiä ei myöskään tarvita. Asetuksessa käytetyt termit virkaeläinlääkäri, virallinen avustaja ja teurastamon henkilökunta on määritelty valvonta-asetuksen (EU) 2017/625 3 artiklassa.

3 § Teurastamon henkilökunta

1 momentissa säädetään, että Ruokavirasto voi sallia teurastamon henkilökunnan osallistumisen siipikarjan ja jäniseläinten lihantarkastukseen valvonta-asetuksen (EU) 2017/625 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Säännös vastaa pääosin lihantarkastusasetuksen (590/2014) 4 §:n säännöstä. Säännöstä on kuitenkin selvennetty siten, että teurastamon henkilökunta avustaa nimenomaan virkaeläinlääkäreitä lihantarkastuksessa.

2 momentissa säädetään, että aluehallintovirasto voi sallia poroteurastamoiden henkilökunnan avustaa virkaeläinlääkäreitä poron lihantarkastuksessa komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 12 artiklan 1 kohdan c mukaisesti. Lihantarkastuksessa avustaminen koskee ruoansulatuskanavan tiettyjen elinten (vatsaontelon elimet pois lukien maksa ja munuaiset, sekä sukuelimet ja utareet) tarkastamista.

Tämä säännös on notifioitu 6.6.2019 komissiolle ja toisille jäsenvaltioille notifikaatiolla numero 2019/264/FIN.

4 § Pienteurastamoiden enimmäisteurastusmäärät

Pykälässä säädetään, että Ruokavirasto voi hakemuksesta korottaa yksittäisten pienteurastamoiden vuosittaisia enimmäisteurastusmääriä yli komission asetuksissa määriteltujen enimmäismäärien enintään 3 000 eläinyksikköön sorkka- ja kavioläimiä tai 200 000 siipikarjaan kuuluvaan lintuun. Tämä mahdollistaa toiminnan jatkumisen nykyisellään sellaisissa pienteurastamoissa, joiden teurastusmäärät ylittävät komission asetuksissa määritellyt vuosittaiset enimmäisteurastusmäärät.

Pienteurastamo on määritelty komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 2 artiklan 17 kohdassa sellaiseksi teurastamoksi, jossa teurastetaan ainoastaan osan työpäivää tai koko työpäivän ajan, mutta ei viikon jokaisena työpäivänä. Lisäksi komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 7 artiklassa ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 13 artiklassa on määritelty enimmäisteurastusmäärät sellaisille pienteurastamoille, joissa hyödynnetään poikkeusta teurastuksen aikaisesta virkaeläinlääkärin läsnäolosta sekä *post mortem* -tarkastuksen ajankohdasta. Tällaisten pienteurastamoiden enimmäisteurastusmäärät ovat sorkka- ja kavioläimien osalta 1 000 eläinyksikköä ja lintujen sekä jäniseläinten osalta 150 000 eläintä vuodessa.

Eläinyksiköihin sovelletaan eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1099/2009 17 artiklan 6 kohdan muuntokertoimia, lukuun ottamatta pieniä märehitjöitä ja pieniä hirvieläimiä, joiden muuntokertoimet on määritelty komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 7 artiklan 2 kohdassa ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 13 artiklan 3 kohdassa. Muuntokertoimet ovat täysikasvuisille naudoille ja hevosille 1 eläinyksikkö, muille nautaeläimille 0,50 eläinyksikköä, sioille (elopaino yli 100 kg) 0,20 eläinyksikköä, muille sioille 0,15 eläinyksikköä sekä pienille märehitjöille ja pienille (alle 100 kg) hirvieläimille 0,05 eläinyksikköä.

Komission asetusten enimmäisteurastusmääriä voidaan nostaa kansallisella lainsäädännöllä edellyttäen, että pienteurastamoissa teurastettujen eläinten määrä ei ylitä 5 prosenttia kansallisesta kokonaisteurastusmäärästä.

Tämä säännös on notifioitu 6.6.2019 komissiolle ja toisille jäsenvaltioille notifikaatiolla numero 2019/264/FIN.

5 § Raadonavaus

Pykälässä säädetään, että virkaeläinlääkärin tulee tehdä raadonavaus itsestään kuolleille eläimille sekä eläinten hyvinvointiin liittyvistä syistä lopetetuille eläimille. Siipikarjasta ja jäniseläimistä ei tarvitse

tutkia kaikkia eläimiä, vain edustavan otoksen tutkiminen riittää. Säännös vastaa lihantarkastusasetuksen (590/2014) 6 §:n 1 momentin säännöstä.

6 § Elintarvikeketjutiedot

Pykälässä säädetään, että elintarvikeketjutiedot voi virkaeläinlääkäriin luvalla säilyttää pienteurastamon yhteydessä olevalla alkuperätilalla, jossa *ante mortem* -tarkastuksen tekevä virkaeläinlääkäri voi tarkastaa ne. Tämä vastaa lihantarkastusasetuksen (590/2014) liitteen 1 1 luvun kolmannen kappaleen säännöstä.

7 § *Ante mortem* -tarkastus teurastamossa

Pykälässä säädetään lihantarkastusasetuksen (590/2014) 15 §:n 2 momentin mukaisesti, että virkaeläinlääkäriin on ilmoitettava viipymättä aluehallintovirastolle puutteellisesti merkityistä tai rekisteröidyistä eläimistä.

8 § Tarhatun riistan *ante mortem* -tarkastusta koskevat poikkeukset

1 momentissa hyödynnetään komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 6 artiklan 5 kohdan mahdollisuutta tehdä tarhatun riistan *ante mortem* -tarkastus tietyin edellytyksin 28 vuorokautta ennen teurastusta. Poikkeus koskee vain *ante mortem* -tarkastuksen voimassaoloajan pidentämistä. Eläimet vietään alkuperätilalta teurastamoon, jossa niille tehdään normaali *post mortem* -tarkastus. Poikkeusta voi hyödyntää alkuperätilaa kohden enintään 50 eläimelle vuodessa, ja tuottaja saa toimittaa kyseisen tarhatun riistan lihan ainoastaan suoraan kuluttajalle tai paikalliseen vähittäismyyntiin, josta tuotteet toimitetaan suoraan kuluttajalle.

2 momentissa otetaan käyttöön komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 12 artiklan 1 kohdan b alakohdan mahdollisuus jättää *ante mortem* -tarkastus tekemättä 1.5.–30.9. välisenä aikana sellaisille yksittäisille poroille, jotka asettuvat viljelyksille tai pihuille ja joita ei saada kiinni eikä palaamaan niiden luontaisille laidunalueille ja jotka lopetetaan ampumalla.

Tämä säännös on notifioitu 6.6.2019 komissiolle ja toisille jäsenvaltioille notifikaatiolla numero 2019/264/FIN.

9 § *Post mortem* -tarkastukseen liittyvät toimenpiteet

Pykälässä on pääosin säilytetty lihantarkastusasetuksen (590/2014) liitteen 1 5 luvun 1 ja 4 kohdat, jotka koskevat hylkäämistä varoajan aikana, *ante mortem* -tarkastuksen perusteella tapahtuvaa hylkäämistä sekä hylkäämistä, jos lihaa ei käsitellä virkaeläinlääkäriin määräämien erityisten käsittelyvaatimusten mukaisesti.

1 momentin a kohdasta on poistettu viittaus elintarvikeketjutietojen perusteella tapahtuvaan hylkäämiseen. Valvonta-asetuksen (EU) 2017/625 17 §:n mukaan elintarvikeketjutietojen todentaminen sisältyy *ante mortem* -tarkastukseen. Tämän perusteella elintarvikeketjutietojen perusteella tehdyn hylkäyksen katsotaan sisältyvän *ante mortem* -tarkastuksen perusteella tehtyyn hylkäykseen.

1 momentin b kohtaa on päivitetty lisäämällä viittaus eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014), jäljempänä *lääkitsemislaki*, 12 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan varoaikana teurastaminen on rajoitettu hätäteurastettaviin eläimiin. Lääkitsemislain 12 §:n 3 momentin mukaan varoajan aikana teurastetun hätäteurastetun eläimen liha on mahdollista tutkia jäämien varalta ja tutkimuksen tuloksen perusteella hyväksyä lihantarkastuksessa. Edellytyksenä on se, että kyseisen lääkeaineen toteamiseksi on Ruokavirastossa menetelmä. Estrogeenia, androgeenia, gestageenia tai beeta-agonisteja sisältävillä valmis-teilla hoidettua eläintä ei kuitenkaan saa teurastaa lääkkeen varoaikana eikä tällaisen eläimen lihaa siten voi myöskään hyväksyä *post mortem* -tarkastuksessa.

2 momentti vastaa lihantarkastusasetuksen (590/2014) liitteen 1 5 luvun 1 kohdan b alakohtaa.

3 momentissa on säilytetty lihantarkastusasetuksen (590/2014) luvun 5.1. 1 kohdan alakohdat a ja b sekä 5.2. luvun 1 kohdan a ja b alakohdat, joissa säädetään kotieläiminä pidettävien sorkka- ja kavio-eläinten, tarhatun riistan ja luonnonvaraisen riistan elinten hylkäyksistä.

Lihantarkastusasetuksessa (590/2014) olevaa säännöstä elinten hylkäyksistä aina 3 vuorokauden säilytyksen jälkeen ei enää pidetä tarpeellisena, vaan virkaeläinlääkäri voi tapauskohtaisesti päättää, kelpaavatko elimet elintarvikkeeksi. Lisäksi EU-lainsäädäntöön sisältyy säännös paikallisten muutosten poistosta, samoin kuin maksan ja munuaisten hylkääminen silloin, kun niihin on kertynyt raja-arvot ylittäviä määriä raskasmetalleja tai muita vieraita aineita, joten niistä ei ole tarpeen säätää kansallisesti. Myöskään hylkeiden elinten ja rasvan hylkäyksistä ei enää säädetäisi, sillä hyljetuotteita koskevaa asetusta (EY) 1007/2009 on muutettu vuonna 2015 siten, että Suomella ei enää ole hyljetuotteiden kauppaa koskevaa poikkeusta eikä hylkeenlihaa saa enää saattaa markkinoille. Siten hylkeen lihaa saa käyttää ainoastaan metsästäjien omaan kulutukseen.

10 § Laboratoriotutkimukset ja muut lihantarkastustutkimukset

Pykälässä on selvyuden vuoksi mainittu lihantarkastuksessa käytössä olevat kansalliset laboratoriotutkimukset (bakteriologinen tutkimus ja mikrobi-lääketutkimus) sekä lihantarkastuksen apututkimukset (lihan keittokoe ja lihan pH:n mittaaminen). Sisältö vastaa osin lihantarkastusasetuksen (590/2014) 9 ja 10 §:ää. EU-lainsäädännön edellyttämiä tutkimuksia, kuten trikiinitutkimuksia ei ole tarpeen mainita.

11 § Trikiinitutkimuksia tekevien henkilöiden vaatimukset

Pykälä vastaa lihantarkastusasetuksen (590/2014) liitteen 2 1.2. kohdan toista kappaletta, jossa säädetään trikiinitutkijoiden koulutusvaatimuksista.

12 § Hyväksytyn lihan merkintä

1 momentissa on säilytetty lihantarkastusasetuksen (590/2014) liitteen 1 4.1. luvun 1 kohta, joissa säädetään terveys- ja tunnistusmerkkileimasinten säilytyksestä. Pykälässä on selvennetty, että vaatimus leimasinten säilytyksestä koskee vain käsikäyttöisiä leimasimia.

2 momentissa on säilytetty lihantarkastusasetuksen (590/2014) liitteen 1 4.2. luvun 2 kohta hylättyjen osien poistamisesta ennen ruhojen leimaamista.

Viittauksia muuhun lainsäädäntöön kuten elintarvikkeissa ja alkoholijuomissa käytettävistä väreistä annettuun kauppaja- ja teollisuusministeriön päätökseen (1756/1995) ja virallisia lihan trikiinitarkastuksia koskevista erityissäännöistä annetun komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2015/1375, jäljempänä *trikiiniasetus*, ei ole katsottu tarpeelliseksi sisällyttää pykälään.

13 § Hyväksytyyn lihan erityiset käsittelyvaatimukset

Pykälässä on yhdistetty lihantarkastusasetuksen (590/2014) liitteen 1 4.3.1. luku (lukuun ottamatta 1 kohdan c alakohtaa) ja 4.3.2. luku, joissa säädetään muun muassa salmonellatartuntoja koskevista päätöksistä sekä virkaeläinlääkärin mahdollisuudesta määrätä liha pakastettavaksi tai kuumennettavaksi, jos elintarviketurvallisuus sitä edellyttää, samoin kuin kuumennukselle asetetuista vaatimuksista.

Liitteen 1 4.3.1. luvun 1 kohdan c alakohtaan vaatimusta lihan kuumentamisesta silloin, kun terveen eläimen ruhon pintanäytteestä on löydetty EHEC-bakteeri ei ole säilytetty, koska virkaeläinlääkärillä on joka tapauksessa mahdollisuus määrätä erityisiä käsittelyjä aina kun ne ovat tarpeen elintarviketurvallisuuden takaamiseksi.

14 § Erityisesti käsiteltäväksi määrätyn lihan merkintävaatimukset

Pykälässä on säilytetty lihantarkastusasetuksen (590/2014) liitteen 1 4.3.3. luvussa olevat vaatimukset kuumennettavaksi tai pakastettavaksi määrätyn lihan merkinnöistä.

15 § Lihantarkastuksesta annettavat tiedot

Lihantarkastuspäätöksestä säädetään lihantarkastusasetuksen (590/2014) 11 §:ssä. Lisäksi kyseisen asetuksen liitteen 1 6 luvun 1 kohdassa on säädetty, että virkaeläinlääkärin on ilmoitettava alkutuotannon toimijalle muista kuin tavanomaisista lihantarkastuslöydöksistä. 3 kohdassa on puolestaan säädetty virkaeläinlääkärin velvollisuudesta varmistaa, että teurastamotoimija toimittaa lihantarkastuspäätöksen tiedot alkutuotannon toimijalle silloin, kun teurastamotoimija on elintarvikelain 43 a §:n tarkoittama asianosainen.

Elintarvikelain muutoksen (1397/2019) ja EU-lainsäädännön muutoksen vuoksi lihantarkastuksesta annettavia tietoja on kuitenkin syytä tarkentaa. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 39 artiklan 2 kohdassa on säädetty muun muassa mitä tietoja virkaeläinlääkärin on annettava teurastamotoimijalle ja alkutuotannon toimijalle. Elintarvikelain muutoksella (1397/2019) 43 a § on kumottu ja lihantarkastuspäätöstä koskeva säännös on sisällytetty 43 §:ään. Kyseistä pykälää on myös muutettu siten, että kirjallinen lihantarkastuspäätös on annettava jatkossa vain pyynnöstä. Lihantarkastuspäätöksen sisällöstä ei enää säädetä laissa. Lihantarkastuspäätöstä koskevasta muutoksenhausta säädetään edelleen 75 §:ssä.

1 momentissa on selvennetty, milloin lihantarkastus katsotaan päättyneeksi. Momentissa säädetään myös, että komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 39 artiklassa mainittujen tietojen lisäksi virkaeläinlääkärin on toimitettava elintarvikelain 43 §:ssä tarkoitettulle asianosaiselle (yleensä teurastamotoimija) tiedot *ante mortem* -tarkastuksessa hylätyistä eläimistä ja *post mortem* -tarkastuksessa

hylätystä lihasta sekä hylkäysten perusteet. Lisäksi on ilmoitettava lihalle määrätyistä erityisistä käsittelyistä.

2 momentissa säädetään lihantarkastuspäätökseen kirjattavista tiedoista, sillä niistä ei enää säädetä lailla (1397/2019) muutetussa elintarvikelaissa. Momentin sisältö vastaa kumottua elintarvikelain 43 a §:n 1 momenttia.

3 momentissa säädetään virkaeläinlääkärille velvoite varmistaa, että teurastamotoimija toimittaa alkutuotannon toimijalle lihantarkastusta koskevat tiedot silloin, kun teurastamotoimija on elintarvikelain 43 §:n mukainen asianosainen. Tämä vastaa lihantarkastusasetuksen (590/2014) liitteen 1 6 luvun 3 kohdan säännöstä. Laitosten elintarvikehygieniasta annetun asetuksen (795/2014) liitteen 2 1.8. luvussa puolestaan säädetään teurastamotoimijan velvollisuuksista koskien lihantarkastustietojen toimitamista alkutuotannon toimijalle.

Pykälän asiasisältö vastaa nykyistä käytäntöä.

16 § Virallisen valvonnan kirjaaminen

Pykälä korvaa lihantarkastusasetuksen (590/2014) 13 ja 14 §:n. Koska komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 39 artiklan 1 kohdassa säädetään, että virkaeläinlääkärin on kirjattava 7-38 artiklojen mukaiset virallisen valvonnan tulokset, näissä artikloissa olevia kirjattavia asioita ei voi toistaa tässä pykälässä.

Kansallisista kirjaamisvelvoitteista on säädetty vain sellaisten asioiden osalta, joista ei ole säädetty komission asetuksissa.

Kirjausten säilytysajasta ei enää olisi tarpeen säätää, sillä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) mukaan lainsäädännössä ei ole tarvetta säännellä säilytysajoista, vaan riittää, että asiasta todetaan arkistonmuodostamissuunnitelmassa. Säilytysajan määrittämisen kriteereistä on säädetty lain 21 §:ssä (Tietoaaineistojen säilytystarpeen määrittäminen).

17 § Lihantarkastusyhteenveto

Pykälä vastaa pääosin lihantarkastusasetuksen (590/2014) 17 §:ää. Muun kuin poroteurastamossa toimivan virkaeläinlääkärin ei kuitenkaan enää tarvitsisi toimittaa kuukausi- ja vuosiyhteenvetoa aluehallintovirastolle, ainoastaan Ruokavirastolle.

3 momenttiin on lisätty raportointivelvoite myös Ruokaviraston valtuuttamille eläinlääkäreille, jotka suorittavat *ante mortem* -tarkastuksia alkuperätilalla. Valtuutettujen eläinlääkärien käyttö sisältyy elintarvikelain muutokseen (1397/2019). Valvonta-asetuksen (EU) 2017/625 määritelmien mukaan myös tällaiset valtuutetut eläinlääkärit katsotaan virkaeläinlääkäreiksi.

Ruokavirastolla ei enää olisi velvoitetta toimittaa vuosittain trikiiniasetuksen liitteen IV II luvun b kohdassa vaadittuja tietoja, koska tiedot ovat saatavissa Ruokaviraston raporteista.

Pykälän 4 momentiksi on lisätty Ruokavirastolle velvoite julkaista vuosittain koonnos lihantarkastuksesta.

18 § Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2020.

Asetuksella kumotaan lihantarkastuksesta annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (590/2014).